

UTVÄRDERING

**AV ARBETET I ÄGARRÅDEN
FÖR KOLLEKTIVTRAFIKEN I
VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN**

Regionala ägarrådet 2005

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte	1
1.2	Metod	1
2	Resultat	2
2.1	Antal svar	2
2.2	Bakgrundsinformation	2
2.3	Sekretariat	3
2.4	Ägarrådens sammansättning	5
2.5	Ägarrådens uppgifter	6
2.6	Rådets arbetsformer	10
2.7	Dialog mellan ägarråden och Västtrafik	12
2.8	Övrigt	14
3	Slutsats	14

Bilaga 1 Enkäten

Bilaga 2 Svar på öppna frågor

Beställare: Västra Götalandsregionen, Maria Larsson, Linda Billberg
Konsult: SWECO VBB Helena Sjöstrand
Uppdragsnummer: 2391205
Uppdragsperiod: mars-juni 2005

SWECO VBB

Gullbergs Strandgata 3
Box 2203, 403 14 Göteborg
Telefon 031-62 75 00
Telefax 031-62 77 22

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Kollektivtrafiken i Västra Götaland har arbetat med ett regionalt och fyra delregionala ägarråd sedan januari 2004. Ägarråden är samrådsorgan för Västtrafiks ägare, dvs de 49 kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen. Råden diskuterar bland annat uppdrag och mål för Västtrafik, ekonomiska ramar för Västtrafik samt kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen. Det sker också samråd mellan det regionala ägarrådet och Västtrafiks styrelse kring frågor som mål, trafikutbud och resande, taxefrågor samt principiellt viktiga frågor.

Formerna för det regionala ägarrådet och de fyra delregionala ägarråden styrs av två dokument "Arbetsordning för ägarråd för kollektivtrafiken i Västra Götaland och för Västtrafik AB" samt "Former för dialog mellan ägarråden och Västtrafik AB". Dokumenten finns på ägarrådets hemsida www.agarradet.se.

1.2 Syfte

Enligt aktieägaravtalet, bilaga 6, ska utvärdering av ägarrådets arbete göras efter utgången av 2004. Under våren 2005 genomförs därför en enkät bland ägarrådets deltagare. Syftet är att utvärdera arbetet i ägarråden hittills. Utvärderingen ska visa hur deltagarna tycker arbetet i ägarråden fungerar, hur väl man klarar sina uppgifter mm.

1.3 Metod

Utvärderingen gjordes med hjälp av en brevenkät bland de 151 berörda politikerna och tjänstemännen. I enkäten fanns både frågor med svarsalternativ och öppna frågor, se bilaga 1. Frågorna var indelade i områdena bakgrundsinformation, sekretariat, ägarrådets sammansättning, ägarrådets uppgifter, rådets arbetsformer samt dialog mellan ägarråden och Västtrafik.

Brev med enkät, informationsbrev och portofritt svarskuvert skickades ut i början av april. Svarskuverten var numrerade så att det skulle vara möjligt att skicka påminnelse endast till dem som inte hade svarat. Numreringen gjorde också att svarsfrekvensen för olika grupper kunde jämföras.

2 Resultat

2.1 Antal svar

151 enkäter skickades till politiker och tjänstemän som ingår i antingen det regionala ägarrådet eller något av de delregionala ägarråden. 102 svar kom in och från två personer fick vi besked om att de inte kunde svara eftersom de var sjukskrivna eller frånvarande. Svarsfrekvensen var alltså 68%. Svaren fördelade sig ojämnt bland de olika tillfrågade grupperna. Tjänstemännen, både i kommuner och på Västtrafik, har svarat i störst utsträckning, medan delregionala politiker och politiker som inte är kopplade till något ägarråd har svarat i minst utsträckning.

Uppdrag i ägarråd	tillfrågade	svarat	ej svarat	svarsfrekvens
regionala ägarrådet	16	13	3	81%
Västtrafiks styrelse	18	12	6	67%
delregionala politiker	67	37	30	55%
politiker ej kopplade	12	5	7	42%
tjänstemän, resten	28	25	3	89%
tjänstemän, Västtrafik	10	9	1	90%

Att svarsfrekvensen skiljer sig så tydligt mellan grupperna kan bero på att alla inte känner sig så berörda av ägarråden och deras arbetssätt, eller på att man ännu inte deltagit i något ägarråd.

2.2 Bakgrundsinformation

Av de 102 som svarade var 30 kvinnor och 72 män.

De flesta av dem som svarat är politiker. Kvinnornas andel är högre bland tjänstemännen (52%) än bland politikerna (38%).

Uppdrag i ägarråd	Andel av 102 svarande
Tjänsteman	19%
Tjänsteman, men deltar ej i något ägarråd	16%
Politiker	51%
Politiker, men deltar ej i något ägarråd	14%

Den vanligaste uppdragsgivaren i anknytning till ägarråden var en kommun. Några hade flera uppdragsgivare vilket förklarar att summan är större än 102.

Uppdragsgivare	Antal svarande
Kommun	57
Kommunförbund	30
Västrafik	23
Västra Götalandsregionen	13

40% har erfarenhet av det regionala ägarrådet. Kring 20 personer har erfarenhet från vart och ett av de delregionala ägarråden. Några har erfarenhet från både det regionala och något delregionalt, vilket förklarar att summan är större än 102.

Flest har erfarenhet från delregionala rådet i Skaraborg. Speciellt de delregionala politikerna i Skaraborg är välrepresenterade bland dem som svarat på enkäten.

Funktion	Vilket ägarråd man har erfarenhet från				
	Regionala ägarrådet	Delregionala i Göteborg	Delregionala i Fyrbodalen	Delregionala i Skaraborg	Delregionala i Sjuhärad
regionala ägarrådet	12	3	3	2	3
Västrafiks styrelse	10	1	0	2	0
delreg. politiker	6	7	9	12	5
politiker ej kopplade	1	0	1	0	1
tjänstemän, resten	4	6	6	6	5
tjänstemän, Västrafik	7	2	2	3	3
Totalt	40	19	21	25	17

2.3 Sekretariat

De allra flesta har fått del av minnesanteckningarna från det regionala ägarrådet. De som inte fått del av anteckningarna finns både bland tjänstemän och bland politiker. Delregionala politiker har fått mindre del av anteckningarna än övriga kategorier.

Har fått del av minnesanteckningar	andel
Ja, från samtliga möten	72%
Ja, från de flesta möten	14%
Ja, från något, några möten	7%
Nej	6%
Vet ej	1%

Två tredjedelar känner till hemsidan, medan en tredjedel inte känner till den. Samtliga i regionala ägarrådet känner till hemsidan, liksom samtliga i Västrafiks styrelse. I övriga grupper känner ungefär hälften till hemsidan.

Det vanligast ärendet på hemsidan var att få information om ägarråden och att få kontaktinformation om ledamöter, sekretariat, mm. Men många hade också tittat på hemsidan utan något särskilt ärende.

Använt hemsidan för att...	antal
få information om ägarråden	16
få tag på minnesanteckningarna	8
få kontaktinformation om ledamöter, sekretariat, mm	12
titta på hemsidan utan särskilt ärende	22
gjort något annat	0
Nej, har inte tittat på hemsidan	34
Vet ej	0

Några har använt hemsidan på flera sätt.

Övriga tjänstemän har mer än andra använt hemsidan för information om ägarråden. Alla kategorier har använt hemsidan för att få tag på minnesanteckningarna i samma utsträckning. Övriga tjänstemän har mer än andra använt hemsidan för att få kontaktinformation om ledamöter, sekretariatet mm. Inom alla kategorier finns de som tittat på hemsidan utan särskilt ärende, utom "ej kopplade politiker", men av dem är det inte så många som besökt hemsidan över huvud taget.

Ingen har uppgett att de saknar någon information på hemsidan.

Det regionala ägarrådets sekretariat, som Västra Götalandsregionen har huvudansvar för, får bättre betyg än de delregionala ägarrådets sekretariat, som kommunförbunden har ansvar för.

De flesta har svarat att det regionala sekretariatet fungerar bra eller mycket bra, ingen tycker det fungerar dåligt.

Hur har sekretariatet fungerat i stort?	Regionala ägarrådets sekretariat (andel av 71 svar)	Delregionala ägarrådets sekretariat (andel av 71 svar)
Mycket bra	11%	4%
Bra	72%	61%
Varken eller	17%	24%
Dåligt	0	11%
Mycket dåligt	0	0

De 30 personer som svarat "vet ej" redovisas ej i tabellen.

De som svarat att delregionala ägarrådets sekretariat fungerar dåligt finns bland alla fyra delområdena (Göteborg, Fyrbodalen, Skaraborg och Sjuhäradsregionen).

Likaså de som tycker sekretariaten fungerat bra, så det verkar inte var någon skillnad mellan de olika sekretariaten i hur bra de fungerat i stort.

Västtrafiks styrelse är mindre nöjda med de delregionala sekretariaten, än vad övriga kategorier är.

Ett par egna kommentarer tar upp att de delregionala sekretariaten har förbättrats efter hand.

2.4 Ägarrådens sammansättning

Bland dem som svarat på enkäten utifrån sin erfarenhet från det regionala ägarrådet (41 personer) är kännedomen om ledamöterna ganska god, men inte total. Bara hälften känner till alla ledamöter som ingår i det råd man själv har erfarenhet av.

De som svarat på enkäten utifrån sin erfarenhet från något delregionalt ägarråd hade något sämre kännedom om vilka ledamöter som ingår i deras ägarråd. 7% kände inte till mer än en-två ledamöter. Det finns en liten skillnad mellan de delregionala ägarråden, sådan att i Skaraborg kände över hälften av de svarande till samtliga ledamöter.

Kännedom om vilka ledamöter som ingår i råden	Regionala ägarrådet (andel av 41 svar)	Delregionala ägarråden (andel av 82 svar)
Känner till alla	49%	46%
Känner till de flesta	34%	30%
Känner till några	17%	16%
Känner till en-två stycken	0	7%
Känner inte till någon	0	0

Det finns också skillnad mellan olika kategorier hur god kännedom man har om ledamöterna. Delregionala politiker känner till de flesta i regionala rådet. Övriga tjänstemän känner inte till så många i regionala rådet.

Delregionala politiker har mycket god kännedom om vilka som ingår i de delregionala ägarråden. Bland Västtrafiks styrelse och Västtrafiks tjänstemän är kännedomen om vilka som ingår i de delregionala ägarråden sämre.

De fria kommentarerna om ägarrådets sammansättning handlar bland annat om att alla ledamöter inte varit närvarande och att det är oklart vilka som ingår. Man skriver också att det har varit svårt att hålla isär råden och att det

är ett problem att det delregionala rådet för Göteborgsområdet inte överensstämmer Göteborgsregionens Kommunalförbund.

2.5 Ägarrådens uppgifter

De flesta tycker att det regionala ägarrådet fungerar bra som en mötesplats för information och diskussion om kollektivtrafikfrågor. Men det finns också enstaka som tycker det regionala ägarrådet fungerar dåligt och ganska många som tycker att rådet varken fungerar bra eller dåligt.

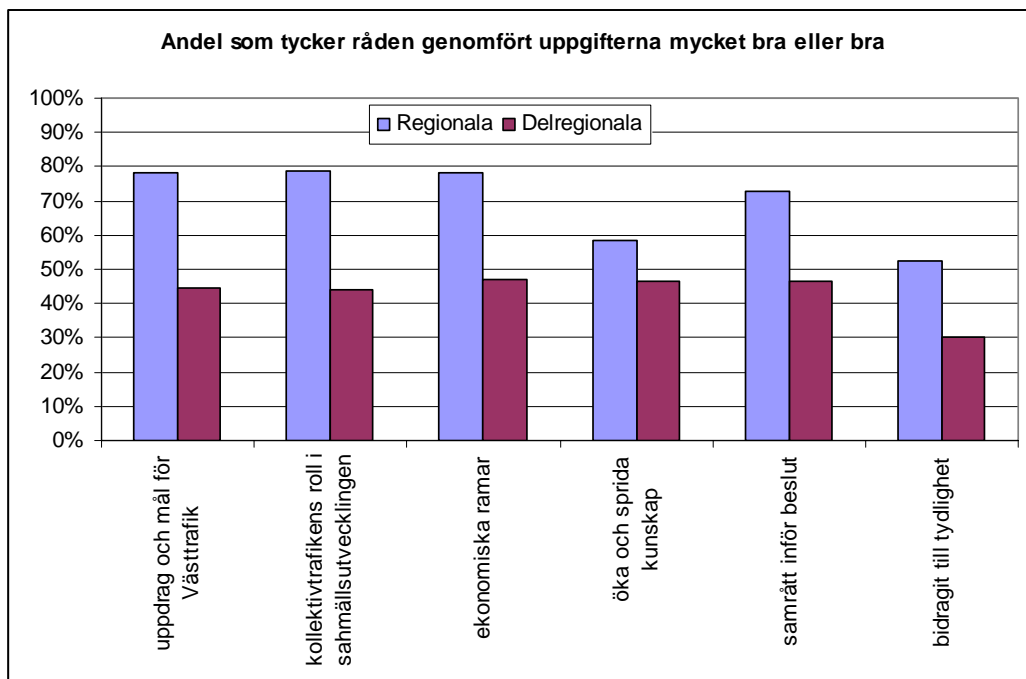
Hur regionala ägarrådet fungerar som mötesplats	Andel av 83 svar
Mycket bra	8%
Bra	65%
Varken eller	24%
Dåligt	1%
Mycket dåligt	1%

De 18 personer som svarat "vet ej" redovisas ej i tabellen.

Enligt arbetsordningen har det regionala respektive de delregionala ägarråden en rad uppgifter. I utvärderingen ingick att bedöma hur man tyckte att ägarråden hade genomfört uppgifterna

1. behandlat, följt upp och diskuterat uppdrag och mål för Västtrafiks verksamhet.
2. diskuterat kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen.
3. diskuterat ekonomiska ramar för kollektivtrafiken.
4. samrått ägare emellan för att öka och sprida kunskapen om och engagemanget för kollektivtrafiken.
5. samrått inför beslut om t ex verksamhetsplanen, taxor mm.
6. bidragit till tydlighet genom bestämda former och markerad ansvarsuppdelning mellan beställare/ägare och utförare.

Enligt svaren har det regionala rådet genomfört alla dessa uppgifter bättre än de delregionala ägarråden. Ca 50-80% tycker att det regionala ägarrådet genomfört uppgifterna mycket bra eller bra, medan bara 30-40% tycker de deras delregionala ägarråd genomfört uppgifterna mycket bra eller bra.

De uppgifter som fungerat mindre bra för det regionala ägarrådet är att

- samråda ägare emellan för att öka och sprida kunskapen om och engagemanget för kollektivtrafiken samt
- bidra till tydlighet genom bestämda former och markerad ansvarsuppdelning mellan beställare/ägare och utförare.

I de delregionala ägarråden var det framför allt den sista punkten, att bidra till tydlighet genom bestämda former och markerad ansvarsuppdelning mellan beställare/ägare och utförare som många inte tyckte fungerade bra.

Behandlat, följt upp och diskuterat uppdrag och mål för Västtrafiks verksamhet	Regionala ägarrådet (andel av 64 svar)	Delregionala ägarråden (andel av 72 svar)
Mycket bra	8%	1%
Bra	70%	43%
Varken eller	19%	43%
Dåligt	3%	11%
Mycket dåligt	0	1%

Diskuterat kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen	Regionala ägarrådet (andel av 61 svar)	Delregionala ägarråden (andel av 70 svar)
Mycket bra	5%	1%
Bra	74%	43%
Varken eller	13%	43%
Dåligt	8%	11%
Mycket dåligt	0	1%

Diskuterat ekonomiska ramar för kollektivtrafiken	Regionala ägarrådet (andel av 64 svar)	Delregionala ägarråden (andel av 72 svar)
Mycket bra	19%	3%
Bra	59%	44%
Varken eller	20%	42%
Dåligt	2%	11%
Mycket dåligt	0	0

Samrått ägare emellan för att öka och sprida kunskapen om och engagemanget för kollektivtrafiken	Regionala ägarrådet (andel av 60 svar)	Delregionala ägarråden (andel av 69 svar)
Mycket bra	15%	4%
Bra	43%	42%
Varken eller	35%	42%
Dåligt	5%	9%
Mycket dåligt	2%	3%

Samrått inför beslut om t ex verksamhetsplanen, taxor mm	Regionala ägarrådet (andel av 62 svar)	Delregionala ägarråden (andel av 71 svar)
Mycket bra	10%	6%
Bra	63%	41%
Varken eller	23%	41%
Dåligt	5%	8%
Mycket dåligt	0	4%

Bidragit till tydlighet genom bestämda former och markerad ansvarsuppdelning mellan beställare/ägare och utförare	Regionala ägarrådet (andel av 65 svar)	Delregionala ägarråden (andel av 69 svar)
Mycket bra	12%	7%
Bra	40%	23%
Varken eller	40%	54%
Dåligt	6%	12%
Mycket dåligt	2%	4%

Några skillnader kan konstateras mellan de delregionala råden, vad gäller de olika uppgifterna.

- Det delregionala ägarrådet i Fyrbodal är bättre än övriga på att behandla, följa upp och diskutera uppdrag och mål för Västtrafiks verksamhet. Fyrbodal är också tillsammans med Skaraborg bättre än de övriga delregionala råden på att samråda inför beslut om t ex verksamhetsplanen, taxor, mm.
- Att diskutera kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen har fungerat sämst i Göteborgsområdet. I Göteborgsområdet har det också fungerat sämst att diskutera ekonomiska ramar för kollektivtrafiken. Uppgiften att bidra till tydlighet genom bestämda former och markerad ansvarsuppdelning mellan beställare/ägare och utförare har fungerat sämst i Göteborgsområdet.
- Det delområde där det fungerat sämst med samråd mellan ägarna för att öka och sprida kunskapen om och engagemanget för kollektivtrafiken är Sjuhärad.

Att man haft flera problem i Göteborgsområdet kan bero på att det delregionala ägarrådet där är sammansatt på annat sätt än i de övriga områdena.

Som ytterligare frågor att driva/behandla i ägarråden föreslås

- Årlig trafikförsörjningsplan (övrig tjänsteman)
- Delregionala mål (övrig tjänsteman)
- Visioner för optimalt fungerande kollektivtrafik+samhällsnytta (regionala ägarrådet)
- Fördelningsfrågan (regionala ägarrådet)
- Långsiktiga utvecklingsfrågor, exempelvis K2020 (övrig tjänsteman)
- Samordning mellan buss- och tågtrafiken (delregional politiker)
- Tydlighet mellan ägarnas krav om t ex kvalitetskrav vid upphandling och villighet för ytterligare framtida ägartillskott. (Västtrafiks styrelse)

Övriga kommentarer som nämns om ägarrådens arbetsuppgifter är att det finns en stor otydlighet mellan delregionala och regionala ägarrådet kontra moderbolagets och dotterbolagens styrelser (övriga tjänstemän). Organisationen upplevs krånglig med ägarråd på två nivåer och styrda på två nivåer (delregional politiker).

2.6 Rådens arbetsformer

Det regionala ägarrådet ska hålla minst fyra sammanträden per år. De allra flesta (79%) tycker att det är lagom med fyra möten per år.

Antal möten i regionala rådet	Antal	Andel av 71 svar
Det är bra med fyra möten per år	56	79%
Det behövs fler än fyra möten per år	8	11%
Det behövs färre än fyra möten per år	7	10%

De 30 som svarat "vet ej" redovisas ej här.

Inom Västtrafik (både styrelse och tjänstemän) tycker man snarare att det behövs färre än fler än fyra möten per år. Utanför Västtrafik tycker man snarare att det behövs fler än fyra möten per år. Särskilt ledamöter i det regionala ägarrådet tycker att det behövs fler än fyra möten per år.

De delregionala ägarråden ska hålla minst två sammanträden per år. Hälften tycker att det behövs fler än två möten per år, medan hälften tycker att två möten per år är lagom.

Antal möten i delregionala råden	Antal	Andel av 69 svar
Det är bra med två möten per år	32	46%
Det behövs fler än två möten per år	36	52%
Det behövs färre än två möten per år	1	1%

De 31 som svarat "vet ej" redovisas ej här.

I Göteborgsområdet, Fyrbodals och Sjuhärads tycker man att det behövs fler än två möten per år med det delregionala ägarrådet. I Skaraborg, däremot, tycker de flesta att det är lagom med två möten per år.

Sammanfattningsvis kan konstateras att fyra möten per år med regionala rådet är lagom, men att delregionala råden behöver ha fler än två möten per år.

Över hälften tycker att informationsutbytet mellan det regionala ägarrådet och de delregionala ägarråden har fungerat bra. 12% tycker att informationsutbytet varit dåligt eller mycket dåligt.

Informationsutbyte mellan regionala och delregionala råden	Antal svar	Andel av 61 svar
Mycket bra	1	2%
Bra	34	56%
Varken eller	19	31%
Dåligt	6	10%
Mycket dåligt	1	2%

De 39 som svarat "vet ej" redovisas ej här.

Det var inga skillnader mellan vad politiker och tjänstemän tyckte om informationsutbytet. Däremot fanns det skillnader mellan de fyra delregionala områdena. Informationsutbytet mellan regionala och delregionala råden upplevs bättre än genomsnittet i Fyrbodalen och Sjuhärad, medan informationsutbytet upplevs sämre än genomsnittet i Skaraborg. Skillnaderna är dock små och baseras på bara 11-18 svar per delområde.

Fler av de egna kommentarerna om rådets arbetsformer handlar om att det är otydligt vilka uppgifter och ansvar de olika råden har. Ett par menar å andra sidan att råden inte har verkat så länge ännu, utan processen måste få ta tid att sätta sig.

Någon menar att det behövs fler möten i samband med ny taxa för kollektivtrafiken. En annan kommentar handlar om att ägarrådets kompetens måste stärkas med utbildning.

2.7 Dialog mellan ägarråden och Västtrafik

De allra flesta (81%) tycker att dialogen mellan det regionala ägarrådet och bolaget har fungerat bra överlag. Bara 2% tycker att dialogen fungerat dåligt.

Dialog mellan regionala och bolaget	Antal svar	Andel av 60 svar
Mycket bra	5	8%
Bra	44	73%
Varken eller	10	17%
Dåligt	1	2%
Mycket dåligt	0	0%

De 41 som svarat "vet ej" redovisas ej här.

Hälften uppfattar att skillnaden i ansvar och uppdrag mellan Västtrafiks styrelser och ägarråd är tydlig och hälften tycker den är otydlig.

Skillnaden i ansvar och uppdrag mellan Västtrafiks styrelser och ägarråden	Antal svar	Andel av 87 svar
Skillnaden är tydlig	42	48%
Skillnaden är otydlig	43	49%
Det verkar inte vara någon skillnad	2	2%

De 14 som svarat "vet ej" redovisas ej här.

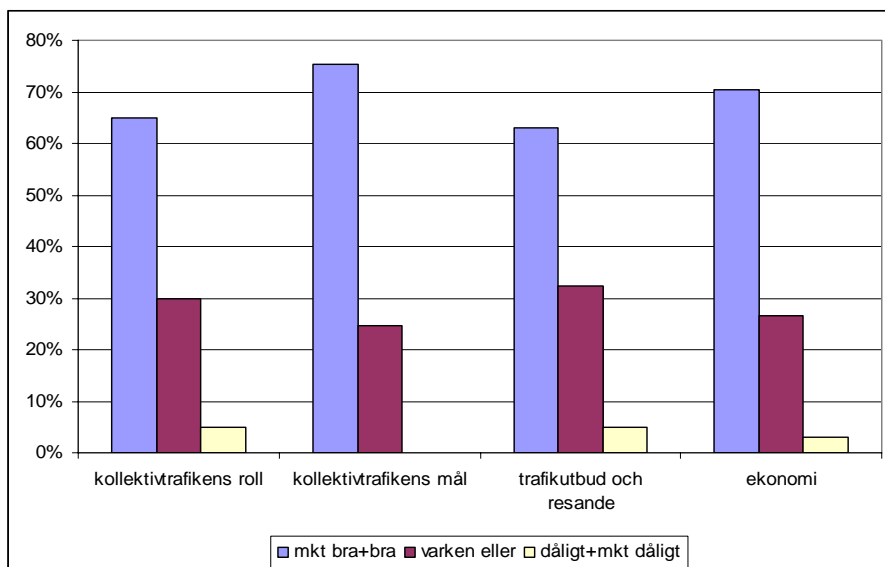
Skillnaden är tydligare för regionala ägarrådet och Västtrafik (styrelse och tjänstemän) än för resten, men skillnaderna är små.

Det måste ses som en brist att skillnaden uppfattas som otydlig av så många som hälften.

När det gäller dialogen mellan det regionala ägarrådet och bolaget med avseende på några specifika frågor ansåg man att dialogen om de specifika frågorna fungerat sämre än dialogen överlag.

	Dialog mellan regionala och bolaget om...			
	kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen	kollektivtrafikens mål	uppföljning av trafikutbud och resande	ekonomi inkl. taxefrågor och biljettpriser
Mycket bra	7%	5%	3%	14%
Bra	58%	70%	60%	56%
Varken eller	30%	25%	32%	27%
Dåligt	2%	0%	3%	3%
Mycket dåligt	3%	0%	2%	0%

De ca 40 personer som svarat "vet ej" på respektive fråga redovisas ej här.

Dialogen om kollektivtrafikens mål har fungerat något bättre och dialogen om uppföljning av trafikutbud och resande har fungerat något sämre än om övriga frågor. Skillnaderna är emellertid små.

På frågan om man anser att samrådet mellan det regionala ägarrådet och bolaget har haft betydelse för beslut svarar de allra flesta att samrådet har haft betydelse. Det är dock väldigt många som inte vet om samrådet haft betydelse.

Samrådet har haft betydelse för beslut hos ägarna	Antal svar	Andel av 55 svar
Ja	47	85%
Nej	8	15%

De ca 46 personer som svarat "vet ej" redovisas ej här.

Samrådet har haft större betydelse för beslut hos bolaget än hos ägarna.

Samrådet har haft betydelse för beslut hos bolaget	Antal svar	Andel av 46 svar
Ja	44	96%
Nej	2	4%

De ca 55 personer som svarat "vet ej" redovisas ej här.

Fler än hälften svarar alltså att man inte vet om samrådet haft någon betydelse för beslut hos bolaget.

Flera av de egna kommentarerna om dialogen mellan ägarråden och Västtrafik handlar om att de delregionala råden är otydliga och att de inte har

kommit igång riktigt. Någon i ägarrådet nämner att man saknar kompetens. En positiv kommentar är att det regionala ägarrådet är ett bra komplement till bolagsstyrelsen.

2.8 Övrigt

På sista sidan fanns möjlighet att skriva ytterligare egna kommentar. Flera av dessa kom att handla om att det finns för många mötesforum med bolag, dotterbolag, regionalt och delregionala ägarråd. Se även bilaga 2.

3 Slutsats

Utvärderingen visade framför allt att

- Ägarrådets uppgifter är för otydliga. Det bör klargöras vilka uppgifter och roller de olika forumen har, dvs Västtrafiks styrelser (moderbolag och dotterbolag) samt regionala och delregionala ägarråd. Om alla forum ska finnas är det viktigt att ledamöterna förstår uppgifterna i respektive organ för att det ska kännas meningsfullt att medverka och delta i möten.
- Det regionala ägarrådet har fungerat bättre än de delregionala, som inte riktigt hunnit komma igång och funnit sina former. Det kan bero på att de delregionala råden har färre möten samt att det är svårare för de delregionala att skilja ut sig från dotterbolagen.

Syftet med en här rapporten var att utvärdera arbetet i ägarråden hittills. Utvärderingen gjordes med brevenkäter. Svarsfrekvensen var 68%.

Minnesanteckningarna från regionala ägarrådet har nått de allra flesta, många har använt hemsidan och regionala ägarrådets sekretariat fungerar enligt de allra flesta bra eller mycket bra. Det regionala ägarrådets sekretariat kan alltså fortsätta hantera sin administration på samma sätt som nu.

De delregionala ägarrådets sekretariat får däremot något sämre betyg. Inom alla fyra delområdena finns det de som tycker att sekretariatet fungerat dåligt, så här behövs förbättringar.

Det regionala ägarrådet fungerar bra som mötesplats, men kan bli bättre. De områden som bör förbättras är att *samråda ägare emellan för att öka och sprida kunskapen om och engagemanget för kollektivtrafiken* samt att *bidra till*

tydlighet genom bestämda former och markerad ansvarsuppdelning mellan beställare/ägare och utförare.

De delregionala ägarråden har fungerat sämre som mötesplatser än det regionala inom alla arbetsuppgifter. Särskilt inom Göteborgsområdet har samrådet hittills inte fungerat tillfredsställande. Det kan bero på hur det delregionala ägarrådet är sammansatt i förhållande till medlemmar i Göteborgsregionens Kommunalförbund.

Fyra möten per år i det regionala ägarrådet anses vara lagom många, medan de delregionala ägarråden behöver ha fler möten per år än de nuvarande två. Med fler möten i de delregionala ägarråden ökar troligen möjligheterna för informationsutbyte mellan regionala och delregionala ägarråden. Detta informationsutbyte fungerar enligt många inte tillfredsställande.

Dialogen mellan det regionala ägarrådet och bolaget har fungerat bra. Skillnaden mellan Västtrafiks styrelser och ägarråd är otydlig, vilket är en brist. Samrådet mellan det regionala ägarrådet och bolaget har haft betydelse för beslut både hos ägarna och hos bolaget, vilket måste anses positivt.

Det stora antalet svar med "vet ej" och "varken eller" tyder också på den otydliga organisationen.

Göteborg 7 april 2005

Utvärdering av arbetet i ägarråden för kollektivtrafiken i Västra Götaland

Enligt Västtrafiks aktieägaravtal ska kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen bilda ett regionalt ägarråd och fyra delregionala.

Ägarråden ska utgöra samrådsorgan för Västtrafiks ägare och därigenom fungera som en gemensam mötesplats/instans för information och diskussion om kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen, om uppdrag och mål för Västtrafiks verksamhet samt om ekonomiska ramar för kollektivtrafiken. Rådet ska utgöra ett naturligt forum för diskussion om kollektivtrafiken i Västra Götaland.

Nu genomför vi en utvärdering för att ta reda på hur ni som deltar i ägarråden eller på annat sätt berörs av råden tycker arbetet i ägarråden fungerar. Undersökningen genomförs av SWECO VBB.

Jag ber dig att svara på frågorna och skicka in svaren i det portofria svarskuvertet **senast den 20 april.**

Det är viktigt att många svarar för att vi ska få en så rättvisande bild som möjligt av hur arbetet i Västtrafiks ägarråd fungerar.

Enkäten skickas till drygt 150 berörda politiker och tjänstemän. Svaren behandlas anonymt. Svarskuverten är numrerade för att påminnelser inte ska skickas till dem som redan svarat. Numret tas bort före analysen och dina svar presenteras tillsammans med andra svar.

Tack på förhand för din medverkan!

Vänliga hälsningar

Birgitta Johansson
Ordförande i regionala ägarrådet

För frågor om ägarråden, kontakta
Maria Larsson, Västra Götalandsregionen, 031-63 09 44, maria.a.larsson@vgregion.se
Linda Billberg, Västra Götalandsregionen 031-63 09 73, linda.billberg@vgregion.se
eller Peter Skoglund, kommunrepresentant, 033-35 70 51

För frågor om undersökningen, kontakta
Helena Sjöstrand, SWECO VBB, 031-62 75 91, helena.sjostrand@sweco.se

Bakgrundsinformation

Är du

- Kvinna
- Man

Uppdrag i ägarråd

- Tjänsteman
- Tjänsteman, men deltar ej i något ägarråd
- Politiker
- Politiker, men deltar ej i något ägarråd

Uppdragsgivare i anknytning till ägarråden (*vid behov svara med flera alternativ*):

- Kommun
- Kommunförbund
- Västtrafik
- Västra Götalandsregionen
- Annan

Jag svarar på enkäten utifrån min erfarenhet från

(Om du har erfarenhet av både regionala ägarrådet och ett delregionalt ägarråd ber vi dig markera det):

- Det regionala ägarrådet
- Det delregionala ägarrådet i Göteborg
- Det delregionala ägarrådet i Fyrbodals
- Det delregionala ägarrådet i Skaraborg
- Det delregionala ägarrådet i Sjuhärad

Sekretariat

Har du fått del av minnesanteckningarna från det regionala ägarrådet?

- Ja, från samtliga möten
- Ja, från de flesta möten
- Ja, från något, några möten
- Nej
- Vet ej

Ägarråden har en hemsida, www.agarradet.se. Känner du till hemsidan?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Om ja, har du använt dig av hemsidan på något sätt? (vid behov svara med flera alternativ, men svara bara utifrån det delregionala ägarråd du berörs av):

- Ja, jag har använt sidan för att få information om ägarråden
- Ja, jag har använt sidan för att få tag på minnesanteckningarna
- Ja, jag har använt sidan för att få kontaktinformation om ledamöter, sekretariatet, mm
- Ja, jag har tittat på sidan utan något särskilt ärende
- Ja, jag har _____
- Nej, jag har inte tittat på hemsidan
- Vet ej

Vilken information saknar du på hemsidan?

Västra Götalandsregionen har huvudansvar för det **regionala** ägarrådets sekretariat. Hur tycker du att sekretariatet har fungerat i stort?

- Mycket bra
- Bra
- Varken eller
- Dåligt
- Mycket dåligt
- Vet ej

Kommentar: _____

Kommunförbunden har huvudansvar för de **delregionala** ägarrådens sekretariat. Hur tycker du att det har fungerat i stort?

- Mycket bra
- Bra
- Varken eller
- Dåligt
- Mycket dåligt
- Vet ej

Kommentar: _____

Ägarrådets sammansättning

Har du kännedom om vilka ledamöter som ingår i det **regionala** ägarrådet?

- Känner till alla
- Känner till de flesta
- Känner till några
- Känner till en-två stycken
- Känner inte till någon

Har du kännedom om vilka ledamöter som finns i det **delregionala** ägarrådet som du berörs av?

- Känner till alla
- Känner till de flesta
- Känner till några
- Känner till en-två stycken
- Känner inte till någon

Övriga synpunkter om rådets sammansättning

Ägarrådets uppgifter

Ett syfte med det regionala ägarrådet är att fungera som en för ägarna gemensam mötesplats för information och diskussion om kollektivtrafikfrågor. Hur tycker du att rådet har fungerat som en mötesplats?

- Mycket bra
- Bra
- Varken eller
- Dåligt
- Mycket dåligt
- Vet ej

Är det någon ytterligare fråga som du tycker ska drivas/behandlas i ägarråden?

Rådens arbetsformer

Det regionala ägarrådet ska hålla minst fyra sammanträden per år. Vad anser du om antalet möten?

- Det är bra med fyra möten per år
- Det behövs fler än fyra möten per år
- Det behövs färre än fyra möten per år
- Vet ej

De delregionala ägarråden ska hålla minst två sammanträden per år. Vad anser du om antalet möten?

- Det är bra med två möten per år
- Det behövs fler än två möten per år
- Det behövs färre än två möten per år
- Vet ej

Hur anser du att informationsutbytet mellan det regionala ägarrådet och de delregionala ägarråden har fungerat?

- Mycket bra
- Bra
- Varken eller
- Dåligt
- Mycket dåligt
- Vet ej

Övriga synpunkter om rådets arbetsformer och hur de kan förbättras

Dialog mellan ägarråden och Västtrafik

Hur tycker du att dialogen mellan det regionala ägarrådet och bolaget har fungerat överlag?

- Mycket bra
- Bra
- Varken eller
- Dåligt
- Mycket dåligt
- Vet ej

Hur uppfattar du skillnaden i ansvar och uppdrag mellan Västtrafiks styrelser och ägarråden?

- Skillnaden är tydlig
- Skillnaden är otydlig
- Det verkar inte vara någon skillnad
- Vet ej

Hur tycker du att **dialogen** mellan det regionala ägarrådet och bolaget har fungerat med avseende på följande frågor?

	Mycket bra	Bra	Varken eller	Dåligt	Mycket dåligt	Vet ej
Kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kollektivtrafikens mål	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning av trafikutbud och resande	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomi inkl. taxefrågor och biljettpriser	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Anser du att samrådet mellan det regionala ägarrådet och bolaget har haft betydelse för beslut **hos ägarna**?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Anser du att samrådet mellan det regionala ägarrådet och bolaget har haft betydelse för beslut **hos bolaget**?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Övriga synpunkter om dialogen mellan ägarråden och Västtrafik

Kommentarer om det regionala ägarrådets sekretariat:

- behövs det?
- Har nu funnit sina former
- Ny i denna roll
- snarare ingen uppfattning
- uppdraget utförs av Peter Skoglund. Har ej haft några kommentarer från politiker

Kommentarer om de delregionala ägarrådens sekretariat:

- Ej deltagit
- Frågat efter en blankett, inget resultat
- GR fungerar bra
- Har fått väldigt lite information om vad som pågår i ägarrådet.
- har förbättrats successivt
- I början fick jag ingen info men det har blivit bättre
- värdefull information har förmedlats

Övriga synpunkter om rådets sammansättning:

- Endast ca hälften har hittills varit närvarande! Har ej träffat alla.
- Har ej tydliggjorts mot oss övriga verksamma politiker hur det fungerar. Tycker det verkar krångligt, därför inte brytt mig.
- I början var det svårt att hålla isär råden men nu är det ok
- Ibland ett dilemma att delregionalt råd i Göteborgsområdet inte stämmer överens med Göteborgsregionens Kommunalförbund. Politikerna/ledamöterna verkar ibland osäkra på/i sin roll i råden.
- inte min sak som tjänsteman
- Känner till namn men har inte träffat alla
- oklart vilka som ingår
- På grund av knytningen till GRs arbetsgrupp för infrastruktur roller ibland byts snabbt
- Representant för kommuns presidium borde ingå istället för annan förtroendevald "kommunstyrelse"

Ytterligare fråga som bör drivas/behandlas i ägarråden:

- Behandlas: årlig trafikförsörjningsplan. Drivas: "delregionala mål" + delregional skrivning i verksamhetsplanen. Ägarråden föreslås alltså stå som ansvariga för framtagandet av ett delavsnitt i verksamhetsplanen. Verksamhetsplan på 3 alt 4 år + årlig aktualisering istället för revidering som det är idag
- Borde ha en tydligare ekonomisk inriktning
- Det finns en otrolig otydlighet mellan delregionala och regionala ägarrådet kontra de styrelser som finns i moderbolag och dotterbolag
- Framtida visioner för optimalt fungerande kollektivtrafik+samhällsnytta
- Fördelningsfrågan
- känner att rollfördelningen och ansvarsområdet är mycket otydliga för mig.
- långsiktiga utvecklingsfrågor- exempelvis K2020
- Mina utgångspunkter har gjorts genom delgivna protokoll från regionala ägarrådet och deltagande i delregionala ägarrådet
- Något krånglig organisation - med ägarråd på två nivåer och styrda på två nivåer.
- Om de verkligen behövs. "Skarpa" ärenden beträffande kollektivtrafik, kan vara ärenden hos kommunförbunden
- Samordning mellan buss- och tågtrafiken.
- Tydlighet mellan ägarnas krav om t ex kvalitetskrav vid upphandling och villighet för ytterligare framtida ägartillskott.

Övriga synpunkter om rådets arbetsformer och hur de kan förbättras:

- antingen regionala ägarrådet eller delregionala ägarrådet inte bägge två. 2- 4 möte om året
- Delregionala ägarråden är överflödiga - fungerar ej

- Delregionala ägarrådet har inte funnit sina former (kanske inte hunnit)
- Delregionala ägarrådets roll är otydlig. Politikerna verkar känna en osäkerhet över sitt mandat
- Det kanske behövs fler möten med samband med ny taxa för kollektivtrafiken
- Gör det delregionala rådet till ett "skarpare och tyngre" forum.
- Jag är mycket tveksam till detta råd. Spel för galleriet. Det finns Västtrafiks styrelse och dotterbolag. Där utöver, kommunalförbund. Region och kommun. Det borde räcka!!
- om dotterbolagen läggs ner bör de delregionala ägarråden träffas oftare
- Relationen mellan kommunal nivå (politik och tjänstemannamässig) och delregionala ägarrådet är mycket oklar.
- Råden har inte verkat länge. Processen måste få sätta sig!
- Samma för det delregionala ägarrådet med styrelsen för kommunalförbundet. Vinst: ökar engagemanget kring kollektivtrafik + möjlighet att lyfta fram kollektivtrafikens roll i samhällsutvecklingen på ett mer fruktbart sätt.
- Ägarråden bör inte ha "personallians" med styrelserna. Ägarrådets kompetens måste stärkas - utbildning! Ägarråden skall ta större ansvar för målbeskrivning.
- Är mycket tveksam till delregionala ägarrådets mandat

Övriga synpunkter om dialogen mellan ägarråden och Västtrafik:

- De delregionala ägarråden verkar inte ha kommit igång riktigt
- De delregionala ägarråden är mycket otydliga med oklart mandat i förhållande till de ingående kommunerna i området
- Delregionala ägarrådet är ett diskussionsforum, har ej beslutanderätt. Västtrafik måste kommunicera med ägarna, som i sin tur fattar beslut inom sin egen kommun. Alla frågor berör inte alla kommuner
- Det finns obalans i kompetens. Bolaget har många kompetenta tjänstemän, som ägarråden inte kan matcha
- Jag tror att de delregionala ägarråden känner sig lite vilsna
- Jag är mycket tveksam till detta råd. Spel för galleriet. Det finns Västtrafiks styrelse och dotterbolag. Där utöver, kommunalförbund. Region och kommun. Det borde räcka!!
- Regionalt ägarråd är bra som komplement till bolagsstyrelsen

Övriga synpunkter på sista sidan:

- Att ha både bolag och dotterbolag, samt ägarråd och delregionalt ägarråd är för mycket. Ta bort dotterbolagen och gör kommunförbunden till ägarråd. Delregionalt ägarråd behövs ej, åk istället ut regelbundet till varje kommunstyrelse och informera
- Behövs dotterbolagen? Borde prövas om inte de delregionala ägarråden istället kunde utvecklas och göras "skarpare och tyngre".
- Delregionala råden är som jag ser det ett spel för galleriet
- Delregionalt ägarråd fungerar mindre bra. Ledamöterna i det jag känner till är dessutom även i många fall ledamöter i dotterbolagets styrelse.
- Det finns för många mötesforum. Fyra dotterbolag, ett moderbolag, fyra delregionala ägarråd, ett regionalt ägarråd. Rensa!
- Det regionala ägarrådet bör finnas kvar, men utvecklas. De delregionala ägarråden bör läggas ner
- Det är viktigt att delregionala ägarrådet uppdrag/roll och mandat klargörs
- Det är viktigt att få de delregionala ägarråden att fungera. I göteborgsområdet fungerar det dåligt.
- Dialog mellan kommun och ägarråd tveksam. Dialog mellan ägarråd och Västtrafik fungerar bra.
- Dilemma att GR och trafikområde Göteborg inte överrensstämmer geografiskt. Kollektivtrafikfrågor remissbehandlas i ordinarie styrgrupp på GR. Vissa kollektivtrafikfrågor diskuteras naturligt vid dessa tillfällen
- Eftersom informationen inte gick fram till mig i början har jag endast deltagit i ett möte så därför blev det många "vet ej" från min sida.
- Enkäten kommer tidsmässigt olyckligt. Vad händer med Västtrafik efter nästa val? Kommer dotterbolagen finnas kvar? Om dotterbolagen försvinner kommer behovet av lokala ägarråd att öka. Om inte kan de ifrågasättas. Kompetensen hos det regionala ägarrådet bör stärkas. Sekretariatet fungerar utmärkt men har inte tillräcklig teknisk kompetens för att matcha Västtrafiks tjänstemän.

- För att engagemang och kunskap kring kollektivtrafik ska öka föreslås ägarrådet och de delregionala ägarråden ges ett utökat ansvar för framtagande av del av verksamhetsplan. Det delregionala ägarrådet bör få yttra sig / på något sätt behandla förslag till trafikförsörjningsplan. Hur samverkan med sektorsmyndigheter, Banverket och Vägverket ska ske är ytterligare en fråga som bör diskuteras framöver
- Har Västtrafik tagit till sig att ägarråden är diskussionsforum, ej beslutande? VT har i många frågor vänt sitt till ägarråden för synpunkter istället för att kontakta kommunen=ägaren direkt
- Jag hade inte tänkt svara på denna enkät då jag jobbat för kort tid för att ge en rättvis bild åt delregionala rådet
- Jag känner att min kunskap om det regionala samt det delregionala ägarrådet är mycket liten. Vet inte om det beror på att jag inte tagit till mig den information jag fått eller om informationen om roller/ansvar kunde spridas bättre. Jag tar till mig att det finns en hemsida och hoppas på att lite ska klarna när jag besökt den
- Jag representerar en liten kommun och har ingen styrelsepost i bolagets styrelse. Har därför större behov av att delta i de delregionala ägarråden. Observera att delregionala ägarråden inte till 100 % sammanfaller med kommunförbunden. Jag representerar Vårgårda kommun
- Kommer att bli bättre när råden funnit sina roller och arbetsformer
- Kommunerna är för dåligt representerade. Skrota delregionala ägarrådet och ersätt det med de befintliga styrelserna i dotterbolagen. Kommunala enskilda politiker har idag ingen chans att få information eller påverka.
- Nyanställd, vet ej mkt om hur ägarråden fungerar
- Om de delregionala ägarråden ska vara kvar så bör man fundera starkt på att avveckla Västtrafiks dotterbolag
- RS-ordförande. Följer verksamheten på distans. Svaren blir vet ej och fungerar bra, vilket jag förutsätter om befattningshavarna sköter sina uppdrag. Ser fram emot resultatet.
- Som framgått ovan har jag ingen funktion i ägarrådet utan är bara kommunens kontaktperson gentemot VTAB
- Tycker att de långsiktiga frågorna i större utsträckning ska diskuteras och avgöras i de direktvalda "fullmäktige" hos ägarna. De operativa frågorna skall ledas/styras från bolagen. Väldigt tveksam till ägarråden ur demokratisk synpunkt. Strategiska och långsiktiga frågor tenderar skickas till ägarråden och därmed får de folkvalda organen alltför lite inflytande - frågorna tas inte upp på dagordningen.
- Viktigt att beslut tas om dotterbolagen skall finnas kvar. Nuvarande situation är delvis förvirrande
- Västtrafik fungerar bra som bolag med 4 dotterbolag. Regionala ägarrådet är ok. Delregionala ägarråden bör skrotas! Kommunrepresentanten visar inte intresse för dem. Rollen otydlig - kunskap saknas
- Ägarbilden och styrning och ledning av Västtrafik är komplicerad. Svårt att få en tydlig helhetsbild
- är ej ledamot